

Koorregisseur Flora Huberts heeft een frisse blik op staging

Innerlijke puls

FOTO JOLIE VULLINGSH

FLORA HUBERTS

Veel zangkoren worstelen met hun presentatie. Hoe visualiseren we wat we staan te zingen, zonder moeilijke pasjes ten koste van de muziek? Koorregisseur Flora Huberts heeft een set oefeningen ontwikkeld die kunnen helpen om natuurlijker te bewegen op het podium. DOOR TWAN GEURTS

Flora Huberts (30) is van veel markten thuis, ze is psycholoog, geeft trainingen in sociale vaardigheden, yoga en meditatie en is koorregisseur. Ze deed aan werelddans en zong in vrouwenkoor Angels. Ze raakte geïnspireerd door het werk van haar moeder, koordirigent Madeleine Ingen Housz, die in de vorige editie van ZINGmagazine nog figureerde met een artikel over toondove zangers. Jarenlang was Flora haar sidekick bij de meezingevenementen van PassieProjecten. Even overwoog dochter Flora om in de voetsporen van moeder Madeleine te treden en koordirectie te gaan studeren aan het conservatorium. Ze deed toelating, maar kwam er al snel achter dat dit toch niet haar ding was. Ze werd wél blij van de opleiding *vocal leadership* die ze volgde aan Codarts Hogeschool voor de Kunsten Rotterdam, bij docent Merel Martens. Het concept *vocal leadership* is komen overwaaien uit Scandinavië en is een innovatieve methode om een koor te leiden door

zangers medeverantwoordelijk te maken voor het hele muzikale proces en met hen de grenzen van hun comfortzone op te zoeken. Huberts: 'Het voelde als thuis-komen.'

Staging

Ze heeft jarenlang gezongen bij het prijzen winnende koor MAZE Voices dat door Merel Martens is opgericht, en ze kon zich gaan bemoeien met de encenering van de optredens. Noem het maar de koorregie, een van de aspecten van het ensemblezingen waar vocal leadership aandacht aan besteedt. 'Ik leerde als voorzitter van de stagingcommissie gaandeweg hoe je je als koor kunt presenteren, hoe je overkomt bij het publiek en wat het best werkt. Dat ben ik langzamerhand gaan uitbouwen en daar heb ik mijn specialisme van gemaakt.'

Staging gaat, zo weet Flora Huberts inmiddels, vooral over samenwerking, maar eerst moeten de individu-

MET MAZE TIJDENS VOICEUP IN ISTANBOEL

‘Bij beweging op het podium kun je denken aan murmuring, de gezamenlijke bewegingen die vogels en vissen maken’

ele zangers zich bewust worden van hun eigen lichaam en leren ontspannen, niet in hun hoofd blijven hangen. ‘Het is een staat van zijn, in het moment vertoeven.’ Hier komt haar ervaring met groepsdynamiek en persoonlijke ontwikkeling van pas. Die zorgt ervoor dat ze kan werken aan onderlinge verbinding en kwetsbaarheid van de koorleden, aan teambuilding.

Huberts: ‘Vaak zie je koorleden ingestudeerde danspasjes maken die afleiden van het zingen. Dat verstoort hun concentratie en gaat ten koste van de zangkwaliteit. Het gaat erom dat je natuurlijk leert bewegen en een innerlijke puls volgt die de zang ten goede komt. Je kunt daar afspraken over maken zonder dat je in detail vastlegt wat iedereen moet doen. Je kunt het er redelijk uniform uit laten zien, terwijl elke zanger apart zijn bewegingen kiest.’

Ze is sinds kort geen alt meer bij MAZE, maar nog wel verantwoordelijk voor de staging van het koor. De groep zingt bekende of minder bekende popsongs, soms door de leden zelf gecomponeerd of gearrangeerd. ‘Met de choreocommissie kijken we eerst goed naar zo’n nummer, wat bedoelt de componist met zijn tekst en muziek? Dan ga je samen puzzelen en ontstaat een sfeerbeeld. Je kijkt of dat kan werken en of het de

zang niet in de weg zit. Soms zijn we maanden aan het schaven. Als de muziek ingewikkeld is, kun je de bewegingen simpel houden, maar bij een makkelijker arrangement als *Bad guy* van Billie Eilish kun je meer uitpakken en spelen met de energiewisselingen tussen het naïeve meisje en de stoere bink.’

Aandacht en energie

Al die ervaringen en inzichten hebben Flora Huberts geleerd wat een weldoordachte regie kan toevoegen aan een concert. Door optimaal gebruik te maken van de ruimte, tot ver buiten het podium, maar zeker ook door een losse, swingende choreografie die het plezier van de zangers en het verhaal dat ze vertellen niet in de weg zit maar juist versterkt. Ze is ervan overtuigd dat met deze aanpak ook veel winst valt te behalen voor de gewonere koren en zangers die niet tot de prijswinnende categorie behoren en die nog niet beschikken over de nieuwste *in-ear monitors* of een knappe lichtinstallatie.

Om te beginnen moet je je dus bewust worden van je eigen lijf en houding, vertelt ze. Een praktische oefening om vrijer te leren bewegen is die van de vier aandachtscirkels. Eerst zing je alleen voor jezelf, alsof je on-

'Niet te veel nadenken, maar voelen en doen, meebewegen met de puls van de muziek'

FOTO JOELLE DEKKERS

MET MAZE VOICES IN PIETERSKERK UTRECHT

der de douche staat of in de auto zit. Dan verken je de ruimte dichtbij, direct naast elkaar staand en kijk je verder om je heen met simpele opdrachten, bijvoorbeeld: vorm binnen twintig seconden met elkaar enkele cirkels, of de letter z. Zo bouw je het bewustzijn en de samenwerking langzaam op. Je gaat naar elkaar toe zingen, dan naar het publiek en ten slotte maak je zelfs contact met personen buiten het repetitielokaal: dan zing je voor je overleden oma, of voor je hond die thuis in z'n mand ligt. 'Dat kan je raken en voegt betekenis toe aan wat je staat te zingen.'

Zo'n zelfde opbouw kun je afspreken voor je bewegingen, in vijf energiecircles. Huberts: 'Je kunt denken aan het verschijnsel van murmuratie, de gezamenlijke bewegingen die vogels en vissen maken, in zwermen en scholen. Wie neemt het voortouw, wie volgt? Dat kun je trainen. Zo ontstaat een verborgen structuur in de chaos, zodat het hele koor met eenzelfde energie beweegt. Op level 1 voel je wel de puls van de muziek, maar laat je die niet zien. Dan wordt langzaam de beat zichtbaar in kleine bewegingen, op energieniveau 3 sta je een beetje te dansen, dan voluit, en op level 5 ga je helemaal uit je dak.'

Luidkeels en Powerpop

Twee popkoren in het oosten van het land, Luidkeels uit Barneveld en Powerpop uit Apeldoorn, weten hoe het is om mee te bewegen met de moves van Flora Huberts. Ze staan allebei onder leiding van dirigent Rutger de Groot, een goede vriend van Huberts. Ze kennen elkaar van improvisatiezang en kwamen zo samen uit bij de opleiding vocal leadership. De Groot heeft Huberts vaker aan het werk gezien met groepen. 'Dat is indrukwekkend. We hebben haar gevraagd met een frisse blik

naar onze staging te kijken. Het woord choreografie gebruik ik liever niet, dat klinkt te veel naar moeilijke pasjes en hard werken.'

Huberts heeft Powerpop vorig jaar onder haar hoede genomen bij de voorbereiding van het jubileumconcert in juni. Dat begon met een koordag waar ze ook haar energie- en aandachtcircles introduceerde. De Groot: 'Dat ging meteen heel soepel en speels, onze zangers voelden het als een bevrijding. Niet te veel nadenken, maar voelen en doen, meebewegen met de puls van de

'Staging draait om een staat van zijn, in het moment vertoeven'

muziek. Dat past ook veel logischer bij wat je al zingend probeert uit te beelden.' Daarna volgde nog een spoedcursus voor de stagingcommissie, zodat Powerpop erop kan vertrouwen dat het koor het voortaan zelf kan doen. Flora Huberts is nu ook betrokken bij de jubileumconcerten Summervibes van popkoor Luidkeels uit Barneveld. Die staan gepland voor de zomer, op 31 mei en 1 juni, in de Eng in Voorthuizen. Huberts: 'Het zijn intensieve processen, maar als ik mijn werk goed doe, maak ik mezelf op den duur overbodig zodat een koor zelf de draad kan oppakken bij een volgend concert.'

Inmiddels is ze druk bezig met de opzet van een online cursus waarmee koren zelf aan de slag kunnen en ze willen werken aan hun energieniveaus, aandachtcircles, podiumpresentatie en ruimtegebruik. 'Ik wil het zo simpel en effectief mogelijk houden', zegt ze, 'zonder dat het saai wordt.' ||

VANAF MEI ONLINE: FLORAHUBERTS.NL/KOORREGIE